

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. І. ПУЛЮЯ**

Кортуняк Оксана Миколаївна

Організація обліку, аналізу та контролю за доходами та видатками в
зкладах охорони здоров'я (на прикладі Державної установи
«Тернопільський лабораторний центр міністерства Охорони Здоров'я
України»)

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

**Автореферат на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
«Магістр»**

Тернопіль - 2019

Дипломною роботою за ОКР «Магістр» є рукопис.

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку та аудиту Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя, м. Тернопіль

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент
Ціх Галина Володимирівна,
Тернопільський національний технічний
університет ім. І. Пулюя

Рецензент: кандидат технічних наук, доцент
Дмитрів Дмитро Володимирович
Тернопільський національний технічний
університет ім. І. Пулюя

Завідувач кафедри
бухгалтерського обліку та аудиту

к.е.н., проф. Білоус О.С.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Актуальність теми. Інтеграція економіки України у міжнародне співтовариство в умовах проведення реформування економіки потребує відкритості та прозорості економічної інформації з окремих питань, зокрема бухгалтерського обліку. На сьогоднішній день облік у бюджетній сфері доцільно виділити декілька напрямків розвитку облікових процесів, які складається із вивчення питань виконання державного і місцевого бюджетів і безпосередньо бухгалтерського обліку у бюджетних установах, і це потребує удосконалення його методології та переходу на єдині засади бухгалтерського обліку і звітності за міжнародними стандартами, а також уніфікації організаційного та інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку

Існування проблем фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ з урахуванням того, що вони фінансуються за бюджетні кошти, потребує залучення усіх можливих засобів для їх ефективного освоєння. Інструментом, який забезпечує контроль та фіксацію із виконання покладеного на керівництво установи завдання є система його бухгалтерського обліку, на базі якої вивчається доцільність понесених витрат та здійснюється пошук економічно обґрунтованих шляхів щодо їх. Облік як інформаційна база й джерело такого управління, має відповідати критеріям оперативності, доступності та дієвості.

В умовах реформування бухгалтерського обліку державного сектору та наближення його до міжнародних стандартів, основним елементом діяльності підприємства виступає налагоджена система бухгалтерського обліку. Організація бухгалтерського обліку у бюджетних установах розпочинається із формування облікової політики тому, що вона є основою ведення бухгалтерського обліку в установі, зокрема організація та ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах має свої особливості, які визначаються у тому, що здійснюється постійний контроль за отриманими бюджетними ресурсами, власними надходженнями та їх використанням, згідно Бюджетного кодексу України, інструкцій Державної казначейської служби України та інших цільових нормативно-правових актів.

Питання організації бухгалтерського обліку в бюджетних відносинах розглянуто у наукових працях А. Поддєрьогіна, М.Білика, К. Ізмайлова, О.Кононенка, Н. Верхоглядової, Н. Шморгун, Т. Боголіб, Ф.Бутинець, Н.Нападовська, С. Салиги, Н. Нестеренка, О. Павликівської, Л. Марущак, Ю. Цал-Цалко, С. Свірко, С. Жукевич., а також знайшли своє відображення у рішеннях Кабінету Міністрів України та інших нормативно правових актах прийнятих на їх підставі.

Змінна існуючої методології та перехід на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку у бюджетних установах є пріоритетним напрямком діяльності уряду, що відбувається шляхом удосконалення нормативно-правової бази. Єдині підходи до ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності у всіх бюджетних установах дасть можливість удосконалити організаційно-інформаційне забезпечення користувачів інформації та визначити напрямки щодо модернізації системи обліку та звітності у бюджетній сфері, тому, на нашу думку, питання ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на сьогоднішній час не одержало достатнього висвітлення та потребує подальшого дослідження.

Мета і завдання дослідження. полягає в дослідженні теоретичних і практичних аспектів організації обліку і контролю доходів і витрат у бюджетній установі, розробці шляхів їх вдосконалення. Для досягнення мети були поставлені такі завдання::

- дослідити теоретичні основи організації обліку: економічну сутність та класифікацію доходів та витрат;
- розглянути сучасний стан обліку доходів та витрат;
- розкрити особливості організації первинного, аналітичного та синтетичного обліку доходів і витрат базової бюджетної установи;
- розглянути методичні аспекти контролю та особливості проведення аудиту у бюджетних установах.

Об'єктом дослідження є господарські операції з обліку доходів та витрат в Державній установі «Тернопільський лабораторний центр міністерства Охорони Здоров'я України».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та методичних положення із ведення обліку, аудиту та аналізу доходів та витрат в Державній установі «Тернопільський лабораторний центр міністерства Охорони Здоров'я України».

Методи дослідження. Для здійснення поставлених завдань використано загальнонаукові методи, такі як: індукція, дедукція, аналіз та синтез, порівняння, а також методи економічного аналізу: балансовий, статистичний, аналітичний, розрахунково-нормативний тощо. 6 Балансовий метод використовувався при аналізі господарських операцій, розрахунку балансу факторів в аналізі ефективності грошових ресурсів. За допомогою статистичного методу було виявлено динаміку показників стану, руху та ефективності діяльності установи.

В ході дослідження сучасного стану організації обліку було вивчено нормативно-законодавчі акти, якими регулюється бухгалтерський облік у бюджетних установах (закони, національні стандарти, накази та постанови), норми податкового законодавства, а також загальнонаукову літературу та праці вчених.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що окреслені особливості системи бухгалтерського обліку у бюджетній сфері та їх реалізація посилять управлінську, контрольну та інформаційну функції бухгалтерського обліку, а також дозволять забезпечити реальність планових показників бюджету та ефективно використання фінансових ресурсів держави.

Обсяг і структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, шести розділів, висновків, додатків і списку використаних джерел.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Робота містить теоретичне обґрунтування застосування бухгалтерського обліку в бюджетних установах, вивчення його методичних прийомів і формування доходів та витрат.

Досліджено теоретичні основи обліку доходів і витрат в бюджетних установах, визначено економічну сутність та завдання обліку доходів, наведено їх класифікацію, визначено економічну сутність, класифікацію та завдання обліку витрат. Наведено економіко-правові аспекти організації обліку доходів і витрат.

Охарактеризовано організацію аналітичного та синтетичного обліку доходів, розкрито методику проведення аналітичного та синтетичного обліку витрат. Досліджено методологію управлінського обліку в бюджетній установі як основу зниження видатків.

Обґрунтовано теоретичні засади аналізу та аудиту доходів і витрат, проведено аналіз доходів та витрат бюджетної установи. Вивчено основні засади здійснення контрольно-аудиторських заходів при обліку доходів і витрат в бюджетних установах.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Специфіка діяльності бюджетних установ, головним чином, залежить від їх зовнішнього фінансуванні. Така діяльність зумовлює планувати надходження і видатки бюджетної установи та обов'язкове звітування щодо виконання затвердженого кошторису.

Доходи, надходження і витрати, видатки бюджетних установ є основними об'єктами їх обліку.

Об'єктом дослідження є Державна установа «Тернопільський лабораторний центр міністерства Охорони Здоров'я України».

Контроль щодо надходжень та видатків бюджетної установи здійснюються у пару етапів. По-перше здійснюється перевірка законності формування кошторису певної бюджетної установи. По-друге контролюються надходження, доходи і видатки, витрати відповідно до виконання кошторису.

Організація відділу бухгалтерського обліку в установі здійснюється головним бухгалтером.

Облікова політика описує організацію обліку в установі.

Установа користується меморіально - ордерною формою обліку.

Результати проведеного аналізу кошторису доходів і витрат показують, що значна частина надходжень займає загальний фонд даної бюджетної установи. Поведений детальний аналіз фінансової діяльності даної установи, що вказав на її платоспроможність, а також ліквідність балансу.

Загальну частину інформації щодо надходжень бюджетної установи містять форми фінансової звітності: звіті щодо фінансових результатів, у звіті щодо надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги, у звіті щодо отримання коштів за іншими джерелами власних надходжень.

Внутрішній контроль в бюджетній установі організовує керівник - директор, а також згідно обов'язків і наказу: заступник директора, головний бухгалтер, заступник головного бухгалтера та інвентаризаційна комісія. В інвентаризаційну комісію входять: завідуючий господарством, бухгалтер I категорії, завідуючі відділами, інженер з охорони праці, бухгалтер провідний, начальники відділів та інших працівників установи - по-черзі, оскільки щороку комісія міняється. Для кращих достовірних результатів інвентаризації склад комісії інший, щороку міняється.

В даній бюджетній установі з метою підвищення ефективності організації внутрішнього контролю доходів і витрат нещодавно впроваджена новіша модель взаємодії внутрішнього контролю із бюджетуванням, інформаційною базою, що відображено згідно схеми контролю за надходженнями та видатками бюджетної установи.

Відмінністю Державної установи «Тернопільський лабораторний центр міністерства Охорони Здоров'я України» від інших бюджетних установ є фінансовий стан даної бюджетної установи, який характеризує її здатність частково фінансувати свою діяльність, намагатись ефективно функціонувати на даний час.

Важливе питання під час оцінки діяльності установи займає - фінансова стійкість підприємства, яка відображає повноту і своєчасність отримання асигнувань, ефективне використання коштів, надходжень загального та спеціального фондів.

АНОТАЦІЯ

Кортуняк О.В. Організація обліку, аналізу та контролю за доходами та видатками в закладах охорони здоров'я (на прикладі Державної установи «Тернопільський лабораторний центр міністерства Охорони Здоров'я України»). – Рукопис.

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування. – Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя – Тернопіль, 2019.

Робота містить теоретичне обґрунтування застосування бухгалтерського обліку в бюджетних установах, вивчення його методичних прийомів і формування доходів та витрат.

Досліджено теоретичні основи обліку доходів і витрат в бюджетних установах, визначено економічну сутність та завдання обліку доходів, наведено їх класифікацію, визначено економічну сутність, класифікацію та завдання обліку витрат. Наведено економіко-правові аспекти організації обліку доходів і витрат.

Охарактеризовано організацію аналітичного та синтетичного обліку доходів, розкрито методику проведення аналітичного та синтетичного обліку

витрат. Досліджено методологію управлінського обліку в бюджетній установі як основу зниження видатків.

Обґрунтовано теоретичні засади аналізу та аудиту доходів і витрат, проведено аналіз доходів та витрат бюджетної установи. Вивчено основні засади здійснення контрольно-аудиторських заходів при обліку доходів і витрат в бюджетних установах.

Ключові слова: доходи, витрати, кошторис, загальний фонд, спеціальний фонд.

ANNOTATION

Kortunyak OV Organization of accounting, analysis and control over income and expenditures in healthcare institutions (on the example of the State Institution "Ternopil Laboratory Center of the Ministry of Health of Ukraine"). - Manuscript.

Specialty 071 - Accounting and Taxation. - Ternopil National Technical University. I.Pulya - Ternopil, 2019.

The work contains a theoretical justification for the use of accounting in budgetary institutions, the study of its methodological techniques and the formation of income and expenses.

Theoretical bases of accounting of incomes and expenses in budgetary institutions are investigated, the economic essence and tasks of accounting of incomes are defined, their classification is given, the economic essence, classification and tasks of accounting of expenses are defined. The economic and legal aspects of organization of accounting of income and expenses are given.

The organization of analytical and synthetic accounting of incomes is described, the method of carrying out analytical and synthetic accounting of expenses is exposed. The methodology of management accounting in the budgetary institution as a basis for reducing expenditures is investigated.

The theoretical bases of analysis and audit of income and expenses are substantiated, the analysis of revenues and expenditures of the budgetary institution is carried out. The basic principles of implementation of control and audit measures in accounting of revenues and expenses in budgetary institutions are studied.

Keywords: income, expenses, budget, general fund, special fund.